

PATVIRTINTA
Lopšelio - darželio "Buratinas"
direktorium 2008m. gruodžio 5 d.
įsakymu Nr.V5-17

**MAŽEIKIŲ LOPŠELIO – DARŽELIO “BURATINAS”
APRŪPINIMO PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) SPECIALIOSIOMIS MOKYMO
PRIEMONĖMIS IR LITERATŪRA TVARKA**

1.BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių lopšelio – darželio “Buratinas” aprūpinimo priešmokyklinio ugdymo(si) priemonėmis tvarka (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis **2008m. balandžio 25d. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu Nr. ISAK-1199.**
2. Remiantis “Priešmokyklinio ugdymo priemonės samprata” ir Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo ekspertų komisijos rekomendacijomis šia Tvarka reglamentuojamas įstaigos aprūpinimas priešmokyklinio ugdymo priemonėmis: literatūra, žaislais, žaidimais, daiktas ir kt. “
3. Tvaroje vartojamos sąvokos:
 - 3.1. **Anotacija** – trumpas vadovėlio ar kitos mokymo priemonės turinio pristatymas
 - 3.2. **Informacinės ir komunikacinės technologijos** – technologijos, reikalingos informacijai kurti, apdoroti, saugoti, perduoti.
 - 3.3. **Mokymo priemonės** – vadovėlių papildančios mokymo priemonės, mokytojo knyga, priešmokyklinio ugdymo priemonės (žaislas, daiktas ar medžiaga, padedanti priešmokyklinio amžiaus vaikui natūraliai ugdytis mokyklai reikalingus gebėjimus) specialiosios mokymo priemonės, kompiuterinės mokymo priemonės, ugdymo procesui reikalinga literatūra, daiktai, medžiagos ir įranga.
 - 3.4. **Literatūra** – ugdymo procesui reikalinga programinė, informacinė, mokslo populiarioji, vaikų, metodinė literatūra;
 - 3.5. **Priešmokyklinio ugdymo(si) priemonių paketas** – priešmokyklinio ugdymosi priemonių visuma, skirta, Bendrosios priešmokyklinio ugdymo ir ugdymo(si) programos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti bei Priešmokyklinio ugdymo standartams įgyvendinti. Jis sudaromas iš pagrindinių ir papildomų, individualaus ir bendro naudojimo priemonių;
 - 3.6. **Priešmokyklinio ugdymo(si) priemonių sąrašas** – ekspertų rekomenduotų įsigyti

Lietuvoje ir užsienyje išleistų priešmokyklinio ugdymo(si) priemonių sąrašas;

- 3.7. **Pagrindinės ugdymo(si) priemonės** – priemonių visuma būtina priešmokyklinio ugdymo tikslams pasiekti;
- 3.8. **Papildomos ugdymo(si) priemonės** – priemonės, kurios papildo priešmokyklinės grupės pagrindinių priemonių visumą šiuolaikiškais arba rečiau naudojamomis ne būtiniausiomis priemonėmis;
- 3.9. **Individualaus naudojimo priemonė** – vaiko asmeniniam naudojimui skirta priemonė;
- 3.10. **Bendro naudojimo priemonė** – priešmokyklinėje grupėje bendram vaikų naudojimui.

II. UGDYMO(SI) PRIEMONIŲ SAMPRATA PASKIRTIS IR ATRANKOS PRINCIPAI

4. **Ugdymo(si) priemonių paskirtis** - padėti ugdyti aktyvų, smalsų, savo gebėjimais pasitikintį, pažinti ir mokytis norintį priešmokyklinio amžiaus vaiką, sudaryti jam prielaidas toliau sėkmingai ugdytis mokykloje.
 - 4.1. Skatinti aktyvią ir įvairią ugdytinio veiklą pateikiant įvairias užduotis, skirtas taikomojo ir kūrybinio pobūdžio veiklai;
 - 4.2. Diferencijuoti užduotis ugdytiniams keliamus reikalavimus pagal įgytų žinių ir gebėjimų lygį;
 - 4.3. Individualizuoti ugdytinių darbą atsižvelgus į jų gebėjimus, ugdymosi stilių, poreikius, polinkius ir interesus;
 - 4.4. Padėti ugdytojui įvertinti ugdytinių pasiekimus ir patiems ugdytiniams vertinti savo pasiekimus, išskirti problemas ir spragas, numatyti tolesnes ugdymo(si) perspektyvas.
 - 4.5. Ugdytojo knyga (ugdytojui skirta metodinė priemonė) padeda planuoti, organizuoti, diferencijuoti ir individualizuoti ugdymo procesą.
 - 4.6. Padėti planuoti, organizuoti, diferencijuoti ir individualizuoti, vertinti ugdymo ir ugdymo(si) procesą atsižvelgus ugdytinių gebėjimus, pasiekimus.
 - 4.7. Pateikti papildomą mokymo medžiagą, kuri padėtų veiksmingiau siekti ugdymo(si) programose apibrėžtų ugdytinių pasiekimų.
5. **Priešmokyklinio ugdymo priemonės** (literatūra, žaislai, daiktai ir medžiagos) padeda priešmokyklinio amžiaus vaikui natūraliai ugdytis mokymuisi mokykloje reikalingus gebėjimus.
6. **Priešmokyklinio ugdymo priemonių funkcijos:**
 - 6.1. Skatinti priešmokyklinio amžiaus vaiko aktyvumą, savarankiškumą, tenkinti norą žaisti, bendrauti, bendradarbiauti, plėtoti įvairiapusišką veiklą.

- 6.2. Sudaryti sąlygas natūraliai plėtotis vaiko kultūrai, jo poreikiams, interesams, nuostatomis;
- 6.3. Sudaryti palankią aplinką vaikui ugdytis komunikacinius, informacinius, socialinius gebėjimus;
- 6.4. Skatinti vaiko saviraišką, kūrybiškumą, meninės raiškos gebėjimų ugdymąsi, estetinių nuostatų ir patirties plėtojimąsi;
- 6.5. Tenkinti vaikams būdingą poreikį kaupti naują patirtį, išbandyti naujas veiklos formas bei pažinimo būdus, tyrinėti, eksperimentuoti, mokytis spręsti problemas.
7. Priešmokyklinio ugdymo priemonės naudojamos:
 - 7.1. Priešmokyklinio ugdymo(si) grupėje ir namuose.
 - 7.2. Individualioje ir grupinėje vaikų veikloje.
 - 7.3. Patalpoje ir lauke (kieme, sporto salėje ir aikštyne ir kt.)
 - 7.4. Savarankiškai ir pedagogo organizuotai veiklai.
8. **Specialiosios ugdymo priemonės** (vaizdinės, techninės, demonstracinės, kompiuterinės priemonės, žaislai, daiktai, medžiagos, literatūra ir pratybų sąsiuviniai) parengtos ar pritaikytos specialiųjų poreikių ugdytiniams ugdyti. Jos padeda specialiųjų poreikių ugdytiniams ugdytis reikalingą kompetenciją, įgyti socialinių ir kasdienio gyvenimo įgūdžių, skatina motyvaciją mokytis.
9. **Kompiuterinės mokymo priemonės** (moderniomis technologijomis sukurtos Elektroninės ugdymo priemonės), naudojamos ugdyme ugdymo(si) kokybei gerinti, skatina ugdytinių ugdymosi motyvaciją, ugdo jų bendrąsias kompetencijas ir individualizuoja ugdymąsi.
10. **Ugdymo procesui reikalinga literatūra** (programinė, informacinė, mokslo populiarioji, vaikų, metodinė literatūra) padeda ugdyti mokinių skaitymo ir kalbos įgūdžius, komunikavimo ir kultūrinę kompetenciją, informacinius gebėjimus, teksto analizavimo ir interpretavimo įgūdžius, gebėjimą veikti įvairiose socialinėse ir kultūrinėse situacijose, formuoti pilietinę savimonę. Metodinė literatūra padeda ugdytojui veiksmingiau ir kokybiškiau organizuoti ugdymo procesą.
11. **Daiktai, medžiagos ir įranga** (dalyko mokymui ir mokymuisi reikalingos, darbo, kūrybos, informacinės ir vaizdinės priemonės) padeda mokiniams susipažinti su dalyko specifika, tobulina praktinius gebėjimus, teikia galimybių kūrybiškai atlikti užduotis, pagyvina ugdymo procesą. Šios priemonės padeda ugdytiniams sutelkti dėmesį, padeda geriau suvokti dalyko temas ir užduotis, geriau įsiminti ir suprasti teikiamą informaciją.

12. **Papildančios mokymo priemonės** (pratybos, chrestomatijos, skaitiniai, uždavinynai, atlasai, žemėlapiai, garso ar vaizdo įrašai, kompiuterinės plokštelės, žodynėliai, žinynai, kortelės, paveikslėliai, plakatai, skaidrės ir kita) padedančios plėtoti ugdymąsi.
13. Priešmokyklinio ugdymo(si) priemonių atrankai sudarytas Priešmokyklinio ugdymo priemonių sąrašas (**pridedamas**), atsižvelgiant į grupę lankančių vaikų ypatumus ir poreikius, Bendrąją priešmokyklinio ugdymo ir ugdymo(si) programą bei Priešmokyklinio ugdymosi standartus. Kintant materialinėms, socialinėms, technologinėms sąlygoms visuomenėje, priešmokyklinio ugdymo (si) sąrašas turės būti periodiškai atnaujinamas.

III. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) PRIEMONIŲ, LITERATŪROS ĮSIGIJIMAS

14. Priešmokyklinio ugdymo(si) priemonių, literatūros užsakymus leidėjams / tiekėjams pateikia pirkimo organizatorius.
15. Už mokinio krepšelio lėšas, skirtas vadovėliams galima įsigyti tik:
16. Priešmokyklinio ugdymo priemonių sąrašė įrašytas priemones;
17. Literatūrą;

IV. PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO(SI) PRIEMONIŲ, LITERATŪROS PRISTATYMAS

18. Ugdymo(si) priemones, literatūrą, specialiąsias mokymo priemones leidėjai/ tiekėjai su sąskaitomis – faktūromis pristato į įstaigą;
19. Pirkimo organizatorius, ar įgaliotas asmuo priima ugdymo(si) priemones, literatūrą su sąskaitomis – faktūromis.

V. ĮSTAIGOS DIREKTORIAUS ĮGALIOJIMAI

20. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymais, kitais teisės aktais, šia tvarka iki Švietimo ir mokslo ministerijos kalendoriniame plane nurodytos datos nustato įstaigos aprūpinimą priešmokyklinio ugdymo(si) priemonėmis ir literatūra tvarką;
21. Paskiria atsakingus asmenis už pirkimus, apskaitą ir saugojimą;
22. Numato įsigijamas lėšas ir būdus, tvirtina įsigijamų ugdymo(si) priemonių sąrašus;

VI. UGDYMO(SI) PRIEMONIŲ, LITERATŪROS PASKIRSTYMAS

23. Priešmokyklinio ugdymo(si) priemonės, literatūra skirstomos priešmokyklinio amžiaus grupėms atsižvelgiant į:

23.1.Pagrindines ugdymo(si) priemones;

23.2.Papildomas ugdymo(si) priemones:

23.3.Individualaus naudojimo priemones;

23.4.Bendro naudojimo priemones:

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24. Ugdomosios veiklos organizavimui, pažintinei veiklai, naudojamos rėmėjų, tėvų ir kitos lėšos teisės aktų nustatyta tvarka.

**MAŽEIKIŲ LOPŠELIO – DARŽELIO “BURATINAS”
PRIEŠMOKYKLINIO UGDYMO PRIEMONIŲ SĄRAŠAS
2008/2009m.m.**

Eil. Nr.	Priemonių grupės	
1.	Literatūra	Vaikų literatūra, vaikų enciklopedijos, žemėlapiai, reprodukcijos, metodinė literatūra, plakatai ir kita.
2.	Žaislai	<p>Stalo žaidimai – loto, dėlionės, žaidimai su užrašais kalbai ugdyti, kortelės priežasties – pasekmės, nuoseklumo, priešingybių ir kt. sampratai, sensomotorikai ugdyti, žaidimai – galvosūkių ir kt.</p> <p>Konstruktiniai žaidimai – Lego, Lego Dacta, Duplo, sudedamieji paveikslėliai, medinės, plasmacinės kaladėlės, įvairūs konstruktoriai, statybinės detalės su sraigtais, veržlėmis ir kt.</p> <p>Siužetiniai žaislai – lėlės, žaisliniai baldai, indai, mašinėlės, minkšti žaislai, siužetiniai žaisliukai – gyvūnai, pastatai, įvairių profesijų žmonių figurėlės ir kt.</p> <p>Kompiuteriniai žaidimai skatinantys vaiką spręsti problemas, ugdant kūrybiškumą, padedant suvokti daiktų, reiškinių savybes ir kt.</p> <p>Grūdinimosi priemonės - indai vandeniui.</p> <p>Riedantys žaislai – karučiai, triračiai, riedlentės, paspirtukai.</p>
3.	Daiktai	<p>Sporto inventorių – kamuoliai, priemonės estafetėms, šokdėnės, virvutės, batutas, kėgliai, šachmatai, šaškės, priemonės specialiųjų poreikių vaikams (pagal poreikį), čiužiniai ir kt.</p> <p>Eksperimentavimui, tyrinėjimui, bandymams atlikti skirta įranga – mėgintuvėliai, piltuvėliai, matuokliai, svarstyklės, sieteliai, laikrodžiai, įvairūs indai, magnetai, mikroskopas, termometrai, priemonės herbariumui gaminti ir kt.</p> <p>Synos, užraktai ir raktai, užsklandos. Medžio lentelės, vinys, švitrinis popierius.</p> <p>Techninės ugdymo priemonės – garso grotuvas, vaizdo grotuvas, vaizdo kamera, projektorius, kompiuteris, muzikinis centras, perkusija, fotoaparatas, magnetinė lenta ir kt.</p>

		<p>Žmonių buities, profesijų, sodo įrankiai, namų tvarkymo priemonės.</p> <p>Lentynėlės, spintelės, stalai, kėdutės, dėžės žaislams.</p> <p>Muzikos instrumentai – būgneliai, metalafonai, molinukai, vaizdinis – grojantis paveikslas ir kt.</p> <p>Keramikos krosnis</p>
4.	Medžiagos	<p>Molis, plastikas, modelinas ir kt.</p> <p>Gėlių žemė, vazonėliai, sėklos.</p>